

ሀዳር 29 ቀን 2012 ዓ.ም

ለሁሉም ኢትዮጵያውያን እና ትውልደ ኢትዮጵያውያን በሙሉ

የባንክ ሥራ ለማሻሻል የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በውጭ የሚኖሩ ኢትዮጵያውያንና ትውልደ ኢትዮጵያውያን በባንክ ዘርፍ መሳተፍ እንዲችሉና የባለቤትነት ድርሻ እንዲኖራቸው ባንኩ አዲስ ያወጣውን አዋጅ እንድታውቁት እና ተሳታፊ እንድትሆኑ እንጋብዛለን።

ከሠላምታ ጋር

የኢ.ፌ.ድ.ሪ ቀንሰላ ጽ/ቤት

፩. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ 'የባንክ ሥራ ማሻሻያ/ አዋጅ ቁጥር '፳፱.፳፻፱/፳፱' ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ግሻሻያ

የባንክ ሥራ አዋጅ ቁጥር ፳፻፱/፳፱ እንደሚከተለው ተሻሻሏል፡-

'፩/ በአዋጁ አንቀጽ ፪ (ደ)(ረ) ተሰርዞ የሚከተሉት አዳዲስ ፊደል ተራ (ረ)(ሰ) እና (ሸ) ተጨምረዋል፡

'ረ) በዲጂታል ዘዴዎች የፋይናንስ አገልግሎት የመስጠት፤

ሰ) የወሲል ባንኪንግ አገልግሎት የመስጠት፤

ሸ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ ከፊደል ተራ 'ሆ' እስከ 'ሰ' በተመለከተት ተግባራት የተሰጡ ባንክ እንዲሠራቸው በብሔራዊ ባንክ የሚፈቀድለት በተለምዶ እንደባንክ ሥራ የሚታወቁ ሌሎች ተግባሮችን የማከናወን።

፪/ የአዋጁ አንቀጽ ፪ (፩)፣ (ወ) እና (፲፫) ተሰርዞ በሚከተሉት አዳዲስ ንዑስ አንቀጽ (፩)(ሀ) እና (፲፫) ተተክተዋል፡-

'፩/ 'ኩባንያ' ግለት በኢትዮጵያ የንግድ ስነ ስርዓት ትርጉም የያዘ ሆኖ እከሰየናቸው፡-

ሀ) በሙሉ በኢትዮጵያውያን ወይም የውጭ ሀገር ዜግነት ባላቸው ትውልደ ኢትዮጵያውያን ወይም በኢትዮጵያውያን እና የውጭ ሀገር ዜግነት ባላቸው ትውልደ ኢትዮጵያውያን በጋራ የተያዘ ወይም

ለ) ሙሉ በሙሉ በኢትዮጵያዊ ወይም የውጭ ሀገር ዜግነት ባላቸው ትውልደ በኢትዮጵያዊያን ወይም በኢትዮጵያዊያን እና የውጭ ሀገር ዜግነት ባላቸው ትውልደ ኢትዮጵያዊያን በጋራ ባለቤትነት በተጻፉ ፎርዶቶች የተያዘ፣ በኢትዮጵያ ስነ ስርዓት መሠረት

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the "Banking (Amendment) Proclamation No. 1159/2019".

2. Amendment

The Banking Proclamation No. 592/2008 is hereby amended as follows:

1/ Article 2 (2) (f) of the Proclamation is deleted and the following new paragraphs (f),(g) and (h) are added to sub-article (2) of Article 2 of the Proclamation:

f) Digital financial service;

g) Agent banking.

g) Any other activity recognized as customary banking business, which a bank engaged in the activities described from paragraph (a) to (g) of this sub-article may be authorized to undertake by the National Bank.

2/ Article 2 of (5), (9) and (13) the Proclamation are deleted and replaced by the following new sub-articles (5),(9) and (13):

"5/ "Company" means a Share Company as defined under the Commercial Code of Ethiopia, in which the capital is:

"a) Fully Owned by Ethiopian Nationals or Foreign Nationals of Ethiopian Origin or Jointly Owned by Ethiopian Nationals and Foreign Nationals of Ethiopian Origin; or

"b) Organizations fully Owned by Ethiopian Nationals or Foreign Nationals of Ethiopian Origin or Jointly owned by Ethiopian Nationals and Foreign Nationals of Ethiopian Origin and registered under the Laws of and having its Head Office in Ethiopia;

የተመዘገበና ዋና መሥሪያ ቤቱ በኢትዮጵያ የሆነ አካላዊ ማኅበር ነው።”

“ዘ/የፋይናንስ ድርጅት” ማለት መድን ሰጪ ኩባንያ፣ ባንክ፣ አነስተኛ የፋይናንስ ተቋም፣ የካፒታል ዕቃ ፋይናንስ ኩባንያ፣ የጠለፋ መድን ሰጪ፣ አነስተኛ መድን ሰጪ፣ የፖስታ ቁጠባ ድርጅት፣ የሐዋላ ድርጅት፣ በዲጂታል ዘዴዎች የፋይናንስ አገልግሎት የሚሰጥ ድርጅት፣ ወይም በብሔራዊ ባንክ የሚወሰን ሌላ ተመሳሳይ ድርጅት ነው።”

“ገ/የብድር” ወይም “ቅድሚያ ክፍያ” ማለት በተወሰነ ቀን ወይም ተናኝ ወይም በተጠየቀ ጊዜ በተለምዶ ከወለድ ጋር ተመልሶ እንዲከፈል ቅድመ ሁኔታዎችን በማስተመጥ ወይም ገደብ በማስገባት በተጥታ፣ ወይም እንዳልታተደ አክሲዮኖች፣ ክሊላ አበዳሪ ጋር በተብዛት በሚሰጥ ብድር እንደመሳተፍና ክሊላ አበዳሪ ብድር እንደመግባት በመሳሰሉት በተዘጋገቡ ለማንኛውም ሰው ገንዘብ ከመስጠት ወይም ገንዘብ ለመስጠት ቃል ከመግባት የሚመነጭ ማንኛውም የአንድ ባንክ የፋይናንስ ሀብት ሲሆን ማንኛውም ባንክ ለማንኛውም ሰው በተጥታ ወይም በስሙ ብድር ለመስጠት፣ ባንኩ አግባብነት ባለው ሕግ መሠረት አከራይ በሆነበት የሊዝ ፋይናንስ ስምምነት ማስረጃነት የይገባኛል መብትን ለ ማስተናገድና በተባዳሪው ስም የአክሲዮኖች አገልግሎት ለመስጠት በውል ላይ ተመሥርቶ የተገባን ገደብ ያጠቃልላል።”

[/ ከአዋጁ አንቀጽ ፪ (፲፱) ተጥሎ የሚከተሉት አዲስ ንዑስ አንቀጾች (ጸ)፣ (ጸሐ)፣ (ጸለ)፣ (ጸሀ)፣ (ጸቆ)፣ (ጸጸ) እና (ጸጸ) ተጨምረዋል፤

9/ “Financial Institution” means an insurance company, a bank, a micro-finance institution, a capital goods finance company, a reinsurer, a micro insurance provider, a postal saving, a money transfer institution, a digital financial service provider or such other similar institution as determined by the National Bank;

13/ “Loan” or “Advance” means any financial assets of a bank arising from a commitment to advance funds by a bank to a person that is conditioned on the obligation of the person to repay the funds, either on a specified date or dates or on demand, usually with interest, or from indirect advances such as unplanned overdrafts, participation in loan syndication and the purchase of loans from another lender; and includes a Contractual Obligation of a bank to advance funds to or on behalf of a person’s claim evidenced by a lease financing transaction in line with Provisions of Relevant Law in which the Bank is the lessor, and an overdraft facility to be funded by a Bank on behalf of a person;

3/ A new sub-articles 20, 21, 22, 23, 24, 25 and 26 are added following to article 2(19) of the Proclamation:

"ጸ/ "ዋስትና" ማለት ገደታ ያለበት ሰው ገደታውን በአጥጋቢ ሁኔታ ሳይወጣ ቢቀር የጉድለቱን ተመጣጣኝ ክፍያ ራሱ እንደሚሸፍን ባንኩ ለደንበኛው በጽሑፍ የሚሰጠው ማረጋገጫና የተስፋ ሰነድ ነው።"

"ጸሸ/ "በዲጂታል ዘዴዎች የሚሰጥ የፋይናንስ አገልግሎት" ማለት በዲጂታል ዘዴዎች የሚሰጡ የክፍያ፣ የሐዋላ እና የመድን አገልግሎቶችን ያጠቃልላል።"

"ጸ፱/ "የውጭ ሀገር ዜግነት ያለው ትውልድ እንደተደገፈው ማለት የእንደተደገፈው ተወላጅ የሆኑ የውጭ ዜጎችን በትውልድ አገራቸው የተለያዩ ጠብቶች ተጠቃሚ ለማድረግ በመጣው አዋጅ ቁጥር ፻፶፭/፲፱፻፺፮ ዓ.ም የተሰጠውን ትርጓሜ ይይዛል።"

"ጸ፲/ "የገንዘብ እክል ንብረት እጥረት ሲያጋጥመው" ማለት ባንኩ የአጭር ጊዜ ገደታውን መወጣት ወደማይችልበት የፋይናንስ ቁመና ሲደርስ ማለት ነው።"

"ጸ፳/ "በተዘዋዋሪ ከባንክ የእክሊቶን ድርሻ ያለው" ማለት በቀጥታ በባንክ የእክሊቶን ድርሻ ባለው ድርጅት የእክሊቶን ድርሻ መያዝ ማለት ነው።"

"ጸ፳፯/ "መደበኛ የሥራ ሃደት" ማለት የባንኩን ፖሊሲና መመሪያ በመከተል ያለአንዳች መድልእ እንዲሁም ከሌሎች ደንበኞች ባልተለየ አሥራርና ሁኔታ አገልግሎት ማግኘት ነው።"

"ጸ፳፯/ "ማንኛውም በወንድ ያታ የተነገረው ድንጋጌ ሴትንም ይጨምራል።"

"20/ "Guarantee" means a written promise made by a Bank to a person to meet an obligation if another person fails to meet his obligation;"

"21/ "Digital Financial Service" means financial service including payments, remittances and insurance accessed and delivered through digital channels;"

"22/ "Foreign Nationals of Ethiopian Origin" means a Foreign National of Ethiopian Origin as defined under Proclamation No. 270/2002 Providing Foreign Nationals of Ethiopian Origin with Certain Rights to be Exercised in their Country Origin;"

"23/ "Illiquid" means the financial condition of a bank where such bank becomes unable to meet its immediate obligations;"

"24/ "Indirectly Owning Share of a Company" means owning share of a company holding Direct Ownership in a Bank;"

"25/ "Normal Course of Business" means transaction in full compliance with the bank's policies and procedures and without any preferential treatment in line with market terms and conditions;

26/ Any expression in the Masculine gender includes the Feminine;

፩/ የአዋጅ አንቀጽ ፫ (ስ) ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ ስ ተተክሏል፡

"ስ/ ማንኛውም ሰው ከብሔራዊ ባንክ የባንክ ሥራ ፈቃድ ወይም በዲጂታል ዘዴዎች የፋይናንስ አገልግሎት የመስጠት ፈቃድ ወይም ይሁንታ ሳያገኝ በኢትዮጵያ ውስጥ የባንክ ሥራ ማካሄድ ወይም በዲጂታል ዘዴዎች የፋይናንስ አገልግሎት መስጠት አይችልም፡፡

፪/ የአዋጅ አንቀጽ ፫(፫) (ሰ) ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ ሰ/ ተተክሏል፡

"ሰ) የተሻሻለውን የመመሥረቻ ጽሑፍ፣ ወይም የመተዳደሪያ ደንብ ማስመዝገብ፣ ወይም"

፫/ ከአዋጅ አንቀጽ ፫ (፫) ቀጥሎ የሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ (፳) ተጨምሮ ነፃ ንዑስ አንቀጽ (፳) እና (ሄ) ንዑስ አንቀጽ (ሄ) እና (ሄ) ሆነው ተሸጋሽገዋል፡

"ሀ/ ማዘፈን አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) ፈጽላ ተራ (ሀ) የተደነገገው ቢኖርም የአዋጅ ጊዜ ቁጥጥን ለማሰባሰብ የሚደረግ ዘመቻ እና/ወይም ወደ ደንበኛው የሥራ ቦታ በመሄድ ጥሪ ገንዘብ የማሰባሰብን አገልግሎት በተመለከተ ብሔራዊ ባንክ መመሪያ

፬/ የአዋጅ አንቀጽ ፱ ተሰርዞ በሚከተለው አዲስ አንቀጽ ፱ ተተክሏል፡

4/ Article 3 (1) of the Proclamation is deleted and replaced by the following new sub-article (1):

"1/ No person shall transact banking business or provide digital financial services in Ethiopia without obtaining a banking business license or digital financial services license or authorization from the National Bank."

5/ Article 3 (3) (g) of the Proclamation is deleted and replaced by the following new paragraph (g):

"g) Register its amended Memorandum and Articles of Association; or"

6/ A new sub-article (4) is added following to (3) of Article 3 (3) of the Proclamation and the existing sub-articles (4) and (5) are renumbered as sub-articles (5) and (6) :

"4/ Notwithstanding paragraph (a) of sub-article (3) of this Article, the National Bank may issue a Directive on short time saving mobilization campaigns for a short period and/or cash collection services at customer's premises."

7/Article 9 of the Proclamation is deleted and replaced by the following new Article 9:

ዘ/ የውጭ ሀገር ዜግነት ያለው ትውልድ

ኢትዮጵያዊ በባንክ ስራ ስለሚሳተፍበት ሁኔታ

ሐ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፭ (አ) (አንደተኛውን) የተደነገገው በሀገር የውጭ ሀገር ዜግነት ያለው ትውልድ ኢትዮጵያዊ ወይም ሙሉ በሙሉ የውጭ ሀገር ዜግነት ባላቸው ትውልድ ኢትዮጵያውን ባለቤትነት ወይም የውጭ ሀገር ዜግነት ባላቸው ትውልድ ኢትዮጵያውን በኢትዮጵያውያን የጋራ ባለቤትነት የተቋቋመ ድርጅት በኢትዮጵያ ውስጥ በተቋቋመ ባንክ የአክሲዮን ባለቤት መሆን ወይም ባንክ ግድግዳ ይችላል።

ከ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ሐ) በተደነገገው አገባብ የውጭ ሀገር ዜግነት ያለው ትውልድ ኢትዮጵያዊ በተገኘ የአንድ ባንክ ባለአክሲዮን ሲሆን ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ የአክሲዮን ባለቤት የሆነበት ሌላ ድርጅት የአንድ ባንክ ባለአክሲዮን ሲሆን የውጭ ሀገር ዜግነት ያለው ትውልድ ኢትዮጵያዊ ወይም እርሱ ባለአክሲዮን የሆነበት እና በባንኩ ባለአክሲዮን የሆነ ድርጅት በባንኩ የሚኖረው የአክሲዮን ድርሻ ዋጋ በሙሉ ተቀባይነት ባለው የውጭ ምንጫ ብቻ የሚከፈል ይሆናል።

ለ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ለ) የተደነገገው ገደብ በሀገር።

ሀ) ከአክሲዮን ባለቤትነት የሚያገኘውን የትርፍ ድርሻ።

ለ) የአክሲዮን ድርሻውን ለሌላ ሰው ሲያላውር።

9/ Banking activity by Foreign National of Ethiopian Origin

"1) Notwithstanding the provisions of 15(1) of the Proclamation (as renumbered), a Foreign National of Ethiopian Origin or an Organization owned fully by Foreign Nationals of Ethiopian Origin or jointly by Foreign Nationals of Ethiopian Origin and Ethiopian Nationals shall be allowed to acquire the share of an Ethiopian Bank or open a Bank in Ethiopia."

"2) If a Foreign National of Ethiopian Origin holds a share directly in a Bank or indirectly by holding a share in another organization that holds a share in a bank, in accordance with the provisions of sub-article (1) of this Article, a Foreign National of Ethiopian Origin or the Organization in which he is a Shareholder, shall pay the values of the Shares in the Bank only in acceptable Foreign Currencies."

"3) Notwithstanding the Provisions of sub-article (2) of this Article, all types of payments due to a Foreign National of Ethiopian Origin resulting from:
a) Dividends earned from a share in a bank;
b) Transfer of shares in a bank;

ሐ) ባለአክሲዮን የሆነበት ባንክ ሲሸጥ ወይም ፈርሶ ሂሳብ ሲጣራ፣ ወይም

መ) ሌሎች ከአክሲዮን ባለቤትነት ጋር በተያያዘ የውጭ ሀገር ዜግነት ላለው ትውልደ ኢትዮጵያዊ ወይም እሱ ባለአክሲዮን ለሆነበት ድርጅት እና በባንኩ ውስጥ አክሲዮን ላለው የሚከፈሉ ማናቸውም ንድፈት ክፍያዎች በሙሉ በብር የሚከፈሉ ይሆናል። እንዲሁም በዚህ አግባብ የሚያገኘውን ሀብት ወይም ጥቅም ወደ ውጭ ግባወር አይፈተድለትም።

ለ) የውጭ ሀገር ዜግነት ያለው ትውልደ ኢትዮጵያዊ በባንኩ ዘርፍ መዋዕል ንግድን በሥራ ላይ ስለሚያውልበት ተጨማሪ ውኔታዎች ብሔራዊ ባንክ መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

፮/ የአዋጅ አንቀጽ ፲፩ (አ) ተሰርዟል።

፱/ የአዋጅ አንቀጽ ፲፱ (፩) ተወርዶ በሚከተለው አዲስ ንዑስ አንቀጽ (፩) ተተክሏል፡

ኦ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፱(አ) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ማንኛውም ዳይሬክተር ብሔራዊ ባንክ በመመሪያ በሚወሰናቸው የችሎታ መመዘኛዎች መሠረት ታግኝ፣ ሀብኛ፣ ጠንቃቃና መልካም ዝና ያለው መሆን አለበት።

፲/ የአዋጅ አንቀጽ ፲፱ (፱) ፈጽላ ተራ (ሐ) ተወርዶ በሚከተለው አዲስ ፈጽላ ተራ (ሐ) ተተክሏል፡-

ኦ) የባንኩ ዳይሬክተሮች በርድን ተግባራት፣ ኃላፊነት፣ ግዴታዎችንና መልካም የኮባንያ ሥራ

c) Sales or liquidation of a Bank or;

d) Any other matters related to shareholding in a Bank shall be paid to him in Local Currency (Birr) and he shall not be allowed to repatriate any asset or interest obtained in this manner."

"4) The National Bank may issue a Directive related to additional conditions for investment in a Bank by Foreign Nationals of Ethiopian Origin."

8/ Article 11 (6) of the Proclamation is deleted.

9/ Article 14 (1) of the Proclamation is deleted and replaced by the following new sub-article (1):

"1/ Without prejudice of Article 15(2) of this Proclamation, a Director shall be a person with honesty, integrity, diligence and good reputation in accordance with the qualification requirements to be determined by a National Bank Directive.

10/ Article 14(4) (c) of the Proclamation is deleted and replaced by the following new paragraph (c):

"c/ The Duties and Responsibilities of Boards of Directors and manner of good corporate governance of Banks; "

